

Slika v vel.oltarju sv. Kunigunda iz 2.pol.18.stol., zamazana, napeta na desko, posebno spodnji rob zelo poškodovan. V srednji partiji plesen.

Rezbiterij očitno prizidek. Ladja obokana na notranjih nosilih, torej prvotno raven, lesen strop. Vse skromno nizko.

Vel.oltar slabotno, a če primerno prenovljen sprejemljivo delo konca 18. ali zač.19.stol.

Rezbiterij diletanstska slikan sr. ali 2.pol.19.stol. Najboljše vse odstraniti.

Ladja neokusno polihromirana, zahteva popolnoma novo rešitev.

2 str. oltarja kakor veliki. Kip angela varuha in 4 ostali kipi interesantni. Oltar v kapeli sv. Izidorja, sr.19.stol, revno.

Prstna omara iz 2.po.18.stol. Rižev pot delo Mayerjevega epigona(Bizjak?)

Oltar jurške M.B. Spodnji del sr.19.stol, vrh z ~~likovnim~~ dobrim sv. Mihaelom in baldahimom, sr.18.stol.

Enavladno širok zvonik ima pritličen venec, deloma ohranjen v cerkvi, kar bi bil znak, da je celo ^{precej} starejši od ladje.

Veliki oltar, kakor oni lurške M.B. sr.19.stol, predelan. Le atika z Bogom očetom stara. Bog oče jako dober.

Stele, LXXIX, 29.8.1930, str.18-19.

Trije novi zvonovi, delo mariborskega livarja Dentzla(1.1873)
Cerkve ima star gotski zvonik. V cerkvi je 6 lepih novih oltarjev, lep
križev pot, ravnokar prenovljene orgle.

Slov. gospodar, 1.1873, str. 206.

Fara, posvečena cesarici Kuni.

Pravilno orientirana cerkev stoji na južnem obronku Pohorja v n.v. 748m.

Viri in literatura: Avg. Stegensek: Konjiška dekanija, Maribor 1909;
Farna kronika;

Cerkev sestavljajo: velik, prizmatečen zvonik, pravokotna ladja, kateri sta prizidani enako visoki $3/8$ zaključeni kapeli, sledi malce ožji a enako visok $5/8$ zaključeni ter na severu ob ~~ladi~~ ladi prizidana pritlična zakristija. Gradnja je kamenita, obrižgana. Strehe so sedlasta, strešaste, pultasta, škrljeve (na ladji deloma opečna); zvonikova 8-strano piramidasta, škrljeva.

Zunanjščina: Cerkev je do l. 1889. stala v ~~gax~~ bregu tako, da je bil svet ~~naxx~~ severu višji in so globoke stopnice vodile na zapadu k odprti zvonici, na severu pa do l. 1671. k vhodu. Omenjenega leta so breg na zapadu in severu odstranili, na jugu pa nasuli in tako okolico, ki je obdaja obzidje, izravnali.

Zvonik opasuje močan gotski pristrešen talni zidec. V fasadi ima novejši zašiljeni portal z živim robom. Opasujejo ga 3 maltasti pasovi, ki ga dele v 3 etaže z malimi pp linami. Zvonove line so zašiljene, enojne z živimi robovi. Tetnice 18 B.V. 99 nad zapadno lino ni več. Zvonikove stene se končujejo trikotno ter s profiliranim fabionom. V njih sredini so kazališča ur.

Ladja je brez talnega zidca in fabiona., kapeli opasuje pristrešen talni zidec, ogle poživljajo maltaste lizene, zaključuje pa jih fabion v obliki ločnega friza enakega onemu pri Sv. Ani v Konjicah. Presbiterij opasuje

pristrešen talni zidec, ogle poživljajo maltaste lizene, zaključuje pa jih fabion v obliki ločnega friza enakega onemu pri Sv. Ani v Konjicah. Presbiterij opasuje pristrešen talni zidec, brez opornikov in brez fabiona. Severna ladjina podolžnica zapadno kapele je brez opornika ter ima pp portal s pazduhama iz volut ter z letnico 1651, južna ladjina podolžnica zapadno kapele pa ima močan nizek opornik s pultasto strešico, zašiljeno okno s stopničastim ostenjem ter pdp lino z enakim ostenjem. Kapeli imata v poševnicah zašiljeni okni s stopničastim ostenjem, južna ima enako okno tudi v vzhodni, severna pa v zapadni steni. Južna ladjina podolžnica vzhodno kapele ima ostroločno okno s stopničastim ostenjem in opornik s pultasto strešico, severna pa je zakrita z zakristijo, ki ima preprost lesen portal v severni in pp okno v vzhodni steni. Presbiterij ima v obeh podolžnicah in južni poševnici ostroločna okna s stopničastim ostenjem. Ena zvonikovih lin na južni steni ima gotsko posnete robове.

Notranjščina: Tlak je marmornat, v kapelah dvignjen za 2 stopnici, sicer pa raven, enoten ter iz l. 1724. Križno obokana zvonica je ločno povezana z ladjo, pri čemer je nekdanji portal odbit. Zidana pevska empora počiva na 2 toskanskih stebrih in banji s 4 ssovodnicami. Levo vodijo kamenite stopnice nanjo. Ima leseno ograjo. Zvonik ima proti ladji pristrešen talni zidec.

Ladjo šlenijo 3 pari preprostih slopov s posnetimi robovi (par pri slavoloku manjka), ki nosijo 3 križne oboke z robati robovi. Slavolok s posnetimi robovi je ppk. Presbiterij pokriva banja s parom ssovodnic in tristranim zaključkom, katerega robovi so maltasto povdarjeni ter jih veže enak, okrogel sklepnik. Obokanje je zanimivo in v celoti iz 2. pol. 16. stol. ali začetka 17. stol. Za glavnim oltarjem je opazno zazidano

zašiljeno okno, levo od njega pa je pp sakrarij. Iz ladje vodi preprost pp portal v zakristijo, ki je z enakim portalom povezana tudi z levo kapelo. Ima lesen pod, pokriva pa jo banja z 2 sosvodnicama. V kapeli vodita ppk slavoloka. Levo kapelo pokriva banja s križno postavljenima sosvodnicama in maltastim sklepnikom. Tristrani zaključek je poslikan z renesančno akantovo vitico. Desna kapela ima šestrani obok z ostroločnimi sosvodnicami in maltastimi robovi, ki izhajajo iz maltastega sklepnika z monogramom IHS. Ti ribovi počivajo pri slavoloku na 2 frizih iz kimationa, v vseh 4 koteh zaključka pa na akantastih konsolah s krogliami spodaj.

L. 1882 so našli ob priliki obnovitve cerkve nad sedanjimi zakristijskimi vrati ostanke fresk, ki ^{so} predstavljali zgoraj dogodka iz starega zakona, nižje iz novega zakona (po napisu MANUS LAVAT PILATUS ~~XXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXIXIX~~ lahko sklepamo na pasion) naj nižje pa iz življenja svetnikov. Freske so bile gotovo gotske.

Oprava: Glavni oltar, stranska oltarja Angela varuha in Valentina ter prižnico je izdelal Martin Spilar iz Vojnika ca l. 1864. Držani so v baročni tradiciji, kip Angela varuha pa je sploh baročen, iz žic.

Oltarja sv. Vida in Lurške MB sta neorenesančna. Onega LMB je izdelal J. Rangus iz Vojnika ca l. 1850 (Marijin terrakotni kip je nemško delo), Vidovega pa Martin Spilar l. 1864.

Prižev pot pp formata, pl. o., je kvaliteto baročno delo iz 2xx 2.pol. 18. stol. Orglje so preprosto delo iz začetka 19. stol.

Krstilni-k je vdolan v steno južne kapele. Pokriva ga baldahinasti tabernakelj z Jezusom, ki je iz 18. stol. in iz žic.

Iz istega samostana je tudi kamenita menza glavnega oltarja in spovednica.

Oprema: Križani v naravni velikosti, ki visi v južni kapeli je precej kvalitetno delo iz žic iz 1. pol. 18. stol.
Vse ostalo je bp.

Zvonik: Zvonica je bila do l. 1889 proti zapadu odprta, takrat so ji vdelali neogotski portal. Tudi sedanji obok zvonice je mlajši. Istega leta so predelali tudi zvonovo etažo, zvonove line ter ves neogotski zaključek. Zvonova etža imakamenit mlajši obok ter je brez zvonov. Ker je bil zvonik v tej vojni precej narušen, so ga po vojni obnovili.

Podstrešje: Najstarejši je zvonik, ki je v celoti ometan. Ladja je imela prvotno raven lesen strop in nižje ostrešje kot danes. Vsi cerkveni oboki so opečni kot pri Sv. Ani v Konjicah. Zakristija je jasen prizidek. Ko so l. 1882 odbili več omet, so našli na strani kjer je sedaj zakristija veliko okno; na nasprotni južni strani pa na vsaki strani sedanjega neogotskega okna široko in nizko ppk in dolgo ozko zašiljeno okno. Poleg tega so našli v južni steni nasproti severnega vhoda iz l. 1651. prvotna vrata.

Resume: Cerkev se prvič omenja l. 1391. in nato češče, tako da v vetrinskem urbarju iz l. 1515 in v konjiščem urbarju iz l. 1670. Najstarejši del sedanje stavbe je zvonik, ki je na podstrešju v celoti ometan ter ima proti ladji pristrešen talni zidec. Od gotskih datable elementov ima ohranjeno edino pp lino s posnetimi robovi v južni steni. Zvonik je bil prvotno campanille, nekoliko od njega odmaknjena je morala stati brzkone lesena ladja. Zvonik je datirati v l. pol. 14. stol. Ker je bila zvonica do l. 1889 proti zapadu odprta, proti vzhodu pa so jo prebili šele, ko so

prizidali sedanjo ladjo, je možna še druga kombinacija variacija, da je zvonik igral vlogo nekakega zakasnelega kornega zvonika leseni cerkvi. K zvoniku so prizidali verjetno že v 2. pol. 14. stol. sedanjo ladjo, ki je bila ravno stropana in katere 5/8 presbiterij je pokrival obok. Ladja je imela proti jugu 4 opornike zaradi visečega terena. Okoli l. 1550 so prizidali obe kapeli, obokali ladjo, predelali slavalok, preobokali presbiterij, kar je izvršila ista delavnica, ki je zgradila cerkev sv. Ane v Konjicah. L. 1651 so prebili severna vrata, nasproti južna pa verjetno razidali. Zakristija in pevska empora sta najmlajša prizidka, saj sta iz 18. stol. L. 1882 so gotizirali cerkev, l. 1889 odnosno 1899 pa zvonik in deloma cerkev. Ko so vdolali ladjine oboke, so uničili zapadno ladjino steno, ki je ostala kot prvi par slopov ohranjena tudi na podstrešju. Ta stena je bila k zvoniku samo prislunjena in še sedaj dokazuje, da je bila ladja kasnejši dodatek.

Okolica: Južno cerkve leži pokopališče.

Konservatorske opombe: Cerkev je v redu vzdrževana.

Ostalo: V kapeli pri šoli sta na vsaki strani Marijinega kipa iz 19. stol. dva baročna svetnika.

L. 1880 je bilo v župniji 28 lesenih križev in podob ter 4 kapele, po l. 1880 pa se je postavilo še 10 kapel in 23 križev. Od starih kapel je omeniti Terbolakovo v Božji, katero je l. 1885 poslikal Jožef Mastnak ter Bobkovo pred Resnikom.

Tu je bil rojen profesor mariborskega učiteljišča Ivan Koprivnik, pisec planinskih knjig in povesti, kateremu so l. 1959 odkrili spominsko ploščo.

Opombe:

J. Curk: Celjska topografija, rkp, str. 27-29. (zapiski 1959)
(Konjice).

In der Pfarrkirche von Sternstein befinden sich auf dem Dachboden die Statuen von ehemaligen Hochaltar der Kartause. Ein schönes lebendiges Kruzifix in der Pfarrkirche St. Kunigund am Becher, das sehr edel aufgefasset und gefühlvoll gearbeitet ist, soll ein Kartäusermönch ausgeführt ~~gefasset und gefühlvoll gearbeitet sein~~ haben. Es scheint aber älter zu sein als die oben angeführten Statuen und ist stilistisch ganz anders gearbeitet.

Aug. Stegenšek: Kirchliche Einrichtungsstücke aus der Kartause Seiz., Der Kirchenschmuck, 1905, 36. Jahrgang, Nr. 1. S. 13, 14. Fig. S. 8.

5 svojevrstnih oltarjev, leseni. Dobra stara polihromacija.

Veliki mogoče ok. 1800 z odmevi baroka.

Str. kažejo na sr. 19. stol. so pa tako približani velikemu po kmečki delavniški kvaliteti, da so nedvomno narejeni prav z namenom, da bodo enotni z njim.

V sev. oltarju ob slavaloku je odličen kip angela varuha.

V juž. str. kapeli je velik dober trižani, ki je soroden onemu zanimivemu na zunanjščini ž.c. v Zrečah. Gre očitno za delo doma domačega rezbarja, ki pa kaže znake resnične, čeprav samuške ustvarjalnosti.

Za vel. oltarjem slika mučeništva sv. Kunigunde pl. o. ok. 1800. Klasicistični tip: v dvorani so stebri, levo baldahin, pod katerim stoji kralj, ki ukaže. V sredi Kunigunda oblečena v klasicistično modno obleko, zajo skupina mož in žena. Kunigunda stoji na razbeljenem železju, ki ga pripravlja desno v ospredju na tleh klečeča figura klasicistično drapirana *ne ga*

mladeniča, vidnega s hrbta, glavo obrnjeno v profil, tipično klasicistično.
Dober neznan slikar.

Stele, XXIA, 1963, str.49'- 50